

DAUGAVAS
VANAGI

DAUGAVAS VANAGI

1976

DAUGAVAS VANAGU CENTRĀLĀS VALDES
IZDEVUMS

Redīģējusi Austra Liepiņa

Redakcijas kollēģija:

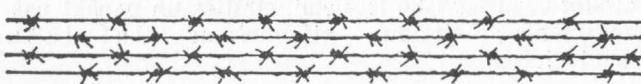
B. Šmita-Kalēja, S. Lindiņš, I. Kažociņš

V. Buševica grafiskais iekārtojums

Korektrise: Terēze Lazdiņa

Techniskais redaktors: O. Mierīgs

Copyright 1976 by Latvian Welfare Fund in Great
Britain

PRIEKŠVĀRDS

Jau pagājuši trīsdesmit gadi, kopš Cēdelgemas gūstekņu nometnē latviešu kaļavīri lika pamatus Daugavas vanagu organizācijai. Šie pamatu licēji nedomāja tikai par pagājušām kaļa dienām, bet arī par šodienu un meta jaunus dzīves metus rītdienai. Nedaudzo latviešu kaļavīru mestā dzirksts iededzināja cietušo un netaisni pazemoto biedru sirdīs gaišas latviskās apziņas liesmas un deva viņiem gribu un spēku turpināt cīnu par savas tautas tiesībām.

Daugavas vanagu organizācija ir izaugusi par lieлako latviešu organizāciju brīvajā pasaulē, un tās biedru skaits tuvojas desmit tūkstošiem. Laika gaitā Aizsaulē aizgājuši jau daudzi no tiem, kuri paši piedzīvoja latviešu kaļavīru uzticības un ticības apliecinājumu savas tautas un valsts nākotnei. Šis apliecinājums Daugavas vanagu svinīgā solījuma vārdiem jānes tālāk

tiem, kuŗu jaunie gadi tos pasargāja no gūsta un ciešanu posta, kā arī tiem, kuŗi dzimuši un uzauguši svešās zemēs. Daugavas vanagu solijums prasa daudz. Lai to varētu pildīt, ir jāzina, kas ir Daugavas vanagu organizācija, kādi ir tās mērķi un uzdevumi un kādā veidā tos sasniegta.

Šis nelielais izdevums dod ieskatu Daugavas vanagu organizācijas līdz šim paveiktajā, lai skaidrāk sarežētu to, kas vēl veicams: strādājot savas tautas labā, turot godā latviešu valodu un kultūru, nekad neaizmirstot savu latvisko izcelsmi, cīnīties un panākt pašnoteikšanās tiesību atjaunošanu **latviešu tautai.**

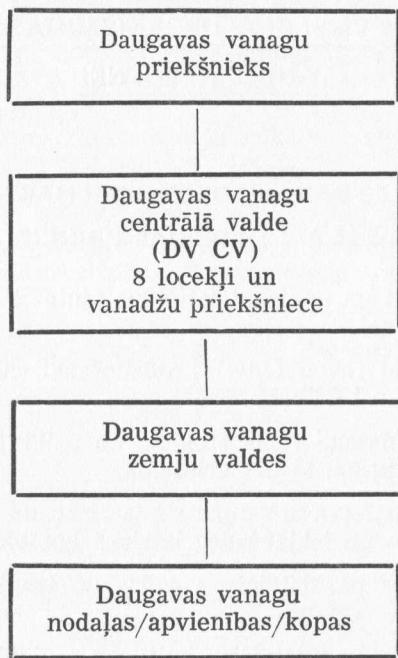
**DAUGAVAS VANAGI,
SASAUKSIMIES!**

DAUGAVAS VANAGI IR ORGANIZĀCIJA LATVIESU
TAUTAS NĀKOTNEI

**DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS MĒRKIS,
IDEJA UN DARBĪBAS PRINCIPI**

1. Pulcināt un apvienot latviešus tautas kopības saglabāšanai.
2. Stiprināt ticību Latvijas atdzimšanai, cilvēku tiesībām un brīvībai.
3. Sniegt dažāda veida atbalstu un palīdzību tautiešiem, kuŗiem tā nepieciešama.
4. Veicināt latviešu jaunatnes latvisko un vispārējo izglītību un iekļaušanos latviskā kopībā.
5. Rūpēties par latviešu valodas un tradiciju kopšanu.
6. Rūpēties par latviešu kultūras saglabāšanu un jaunradišanu.
7. Atbalstīt ikvienu pasākumu, kas kalpo mūsu latviskajiem mērķiem, interesēm un mūsu tēvu zemes atbrīvošanai.
8. Sadarboties ar citām tautām un starptautiskām organizācijām, kurū centieni veicina mūsu mērķu īstenošanu un latviešu tautas pašnoteikšanās tiesību atjaunošanu.

DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS UZBŪVE

Daugavas vanagu organizāciju kā vienu vienību vada un tās darbību saskaņo DV centrālā valde — DV CV.

Augstākais lēmēja orgāns Daugavas vanagu organizācijā atsevišķas zemēs ir delegātu pilnsapulces.

Daugavas vanagu priekšnieku ievēlē tiesās un aizklātās vēlēšanās visi organizācijas biedri — vanagi un vanadzes.

Daugavas vanadžu priekšnieci ievēlē tiesās un aizklātās vēlēšanās visas organizācijas vanadzes.

Centrālās valdes locekļus ievēlē zemju delegātu pilnsapulces samērā ar zemju Daugavas vanagu biedru skaitu.

Zemju valdes ievēlē zemju delegātu pilnsapulces.

Nodaļu/apvienību/kopu valdes ievēlē nodaļu/apvienību/kopu pilnsapulces.

DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS DIBINĀŠANA UN IZVEIDOŠANĀS

Latviešu kaļavīru dzīve gūstekņu nometnē Cēdelgemā iezīmējās ar salu, badu un drūmām domām par nākotni. Padomju repatriācijas komisijas centrā piepiest sabiedrotos, lai viņi latviešus izdod Padomju Savienībai. Ar Joti lielām pūlēm un upuriem izdevās pārliecināt angļus un amerikāņus, ka latviešu kaļavīri nav bijuši vācu nacistu kolaboranti, bet gan cīnītāji par latviešu tautas tiesībām un zemi.

Neraugoties uz grūtībām un nezīnu par saviem tuviniekiem, latviešu kaļavīri gūstekņu nometnē izveidoja dzīvu kultūrālu darbību.

Jau kaņa beigu posmā daži kaņavīri nojauta, ka būs nepieciešams radīt organizāciju, kas vienotu visus latviešu kaņavīrus un rūpētos par cīņu biedru, kaņā cieņu latviešu un viņu ģimenes locekļu aprūpi. Latviešu kaņavīru sapulcināšana Cēdelgemas nometnē deva iespēju šim idejām kļūt par īstenību. Sākās priekšdarbi organizācijas izveidošanai, kuros dzīvi piedalījās visi kaņavīri. Organizācijas dibinātāji Cēdelgemas barakās un baraku delegātu pilnsapulcē lēma, ka jauņajai organizācijai jābūt demokratiskai. Angļu militārās iestādes deva atļauju dibināt organizāciju tikai kā aprūpes biedrību. Šāda veida organizācijas radīšanai savu atbalstu deva 70% (7787) no Cēdelgemā esošajiem latviešu kaņavīriem (11,187).

Organizācijas pirmie locekļi bija kaņavīri, bet dibinātāji vēlējās, lai ikviens latvietis pievienotos Daugavas vanagu saimei.

Daugavas vanagu organizācijas dibināšanas sapulce notika Cēdelgemā, 1945. gada 28. decembrī. Par pirmo Daugavas vanagu priekšnieku ievēlēja pulkvedi Vili Janumu, kurš, arvien no jauna ievēlēts, vadīja organizāciju līdz 1969. gadam.

Daugavas vanagu organizācijas 2. delegātu sapulcē 1946. gada 3. janvārī, pulkvedis Janums uzsvēra:

“Ir tieši vēlams, ka kaņavīru ģimenes locekļi un visi latvieši, kas gājuši mums līdzi, kā kaņavīru sievas, atraitnes un vecāki, piedalītos biedrības darbā.”

**DV goda priekšnieks pulkv. V. Janums
DV priekšnieks no 1945. līdz 1969. gadam**

Pēc kaļavīru atlaišanas no gūsta Daugavas vanagu organizācija turpināja darbību Vācijā, bet pēc latviešu izceļošanas uz citām zemēm nodalas un apvienības izveidojās arī tur. Tagad Daugavas vanagi darbojas 132 nodalās, apvienībās vai kopās 12 valstīs: Austrālijā, Anglijā, Argentīnā, Amerikas Savienotās valstīs, Beļģijā, Brazilijā, Dānijā, Francijā, Holandē, Kanadā,

J. Frišvalds
DV priekšnieks kopš 1973. gada

Vācijā un Zviedrijā. Tagad, kā to zīmīgi teicis tagadējais Daugavas vanagu priekšnieks J. Frišvalds:

“Daugavas vanagi vairs nav bijušo kaļavīru organizācija, bet vispārēja visu latviešu cīnītāju kopība, kurās galvenais mērķis ir — darbs Latvijas brīvībai.”

Daugavas vanagu organizācijas 25 gadu darbība aprakstīta DV CV izdevumā “Laiks, telpa, ļaudis.” (DV apgāds Toronto, Kanadā 1974. g. 1. daļa, 1976. g. 2. daļa).

DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS NOSAUKUMS

Jaunajiem Daugavas vanagu organizācijas biedriem var rasties jautājums, kādēļ Daugavas vanagu nosaukums organizācijas dibinātājiem bija tik pieņemams, ka neradās pat cits priekšlikums. Tam ir vairāki zīmīgi iemesli.

Daugava tiek dēvēta par Latvijas likteņupi, pie kurās risinājās latviešu kaļavīru varoņgaitas kopš sendienām, bet it sevišķi Pirmajā pasaules kaļā un Latvijas brīvības cīņās. Šo sakarību vēl vairāk uzsvēra un pacēla simbola plāksnē brīvības cīņu laikā, 1919. gadā izdotā Raiņa poēma «Daugava», kuru latviešu tauta un kaļavīri lasīja ar aizrautību.

Vanags ir iemīlots simbols jau no senlaikiem latviešu tautas gara mantās. Brīvās Latvijas laikā pastāvēja pazīstama biedrība «Latvijas vanagi». Latvijas

skauti bieži par savu kopa dzīvnieku izvēlējās vanagu. Rakstnieks G. Milbergs 1926. gadā uzrakstīja romānu jaunatnei par kaļazēniem Latvijas atbrīvošanas cīņās 1919. gadā pie Rīgas, kuru nosauca «Daugavas vanadzēns». Šo grāmatu labprāt lasīja jaunatne.

Liels iespaids Daugavas vanagu vārda populārizēšanai bija Viļa Plūdoņa Lāčplēšu dziesmai, kurā viņš cildina atbrīvošanas cīņu varoņus kā Latvijas vanagus.

Latvijas pēdējos brīvības gados parādījās ar zemgaļu ķēniņa Nameja vārdu saistīts simbols — vanags vārpū vainagā.

1942. gadā Rīgā sāka iznākt latviešu kaļavīru frontes laikraksts ar nosaukumu «Daugavas vanagi». Tai pašā laikā nodibināja Latvju Jaunatnes Organizāciju, kuŗa savus jaunākos zēnus sauka par vanadzēniem, vecākos — par vanagiem un mudināja viņus augt par Daugavas vanagiem — savas dzimtenes aizstāvētājiem.

Kad majors Jūlijs Ķīlītis Cēdelgemā ierosināja jaundibināmo organizāciju nosaukt par Aprūpes biedrību «Daugavas vanagi», lai tā, atsaucoties uz Lāčplēšu dziesmas vārdiem, pasvītrotu arī organizācijas nākotnes mērķi — ne vien aprūpēt, bet arī cīnīties, viņš teica:

“Mums jau ir šāda veida dziesma, ir bijis pat šāda nosaukuma laikraksts, un katrs latvietis sapratīs jaunās biedrības mērķus.”

Daugavas vanagi tad jau bija kļuvis par jēdzienu, un majora J. Ķīlīša priekšlikums šķita pats par sevi saprotams un pieņemams.

DAUGAVAS VANAGU DZIESMA

Daugavas vanagu dziesmas, vai, pareizāk sakot, Lāčplēšu dziesmas tekstu rakstījis Vilis Plūdons 1930os gados, to veltījot Latvijas atbrīvošanas cīņu varoņiem — Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieriem. V. Plūdoņa tekstā pēc katra panta atkārtojas rindas, kuŗas sākas ar vārdiem: Latvijas vanagi, sasauksimies . . . Kad komponists Jēkabs Graubīnš šai dziesmai rakstīja mūziku, viņš atvietoja vārdus Latvijas vanagi ar vārdiem Daugavas vanagi, lai nerastos iespaids, ka dziesma domāta biedrībai «Latvijas vanagi».

Šī dziesma ar savu melodiskumu un iejūtīgajiem vārdiem ieguva tautā sevišķu nozīmi, kas savu augstāko izpausmi sasniedza 1940. gadā, kad Padomju Savienība okupēja Latviju. Šo dziesmu drīkstēja dziedāt tikai slepeni, un tā kļuva par pretestības dziesmu. Kad 1941. gadā Sarkanarmiju padzina no Rīgas, galvaspilsētas radiofonā pēc Latvijas valsts himnas tūlīt atskāpoja arī Daugavas vanagu dziesmu. Šo dziesmu ar dziļu pārdzīvojumu dziedāja latviešu tauta, partizāni un frontes cīnītāji. Tā neapklusa arī gūstekņu nomētnēs.

1946. gadā, 2. Daugavas vanagu delegātu sapulci slēdzot, visi (ap 200) dalībnieki, neviens neaicināti, nodziedāja Daugavas vanagu dziesmu kājās piecēlušies. Organizācijas himna bija radusies.

DAUGAVAS VANAGU DZIESMA

V. PLŪDONIS

J. GRAUBIŅŠ

SVINĀJĀ MARŠĀ TEMPĀ

1. Še ko-pā mēs, biedri, kam lemts ne-bij mirt, Dzi-ves
lai-vu kas sa - vu vār tā - lā-ku ikt; Kas var še jaunu
sau-li ik die-nas vēl sveikt, Var strā-dāt un sap-not un
daudz ko vēl veikt. Dau-ga-vas va - na-gi, sa - sau-ni-
mies, Kas vēl dzī-vi, Kas vēl dzī-vi e-sam pa - li-ku - sies!

Še kopā mēs biedri, kam lemts nebij mirt,
Dzīves laivu kas savu var tālāku ikt;
Kas var še jaunu sauli ik dienas vēl sveikt,
Var strādāt un sapnot un daudz ko vēl veikt.

Daugavas vanagi, sasauksimies,
Kas vēl dzīvi, kas vēl dzīvi
Esam palikušies !

Lai nelūko naidnieks mūs aiztikt neviens:
Mēs celsimies preti tam visi kā viens !
Sauc, tēvija, sauc mūs ! Mēs steigsim tūlit
Pret arklu un izkapti zobenu mit !

Daugavas vanagi, sasauksimies,
Kas vēl dzīvi, kas vēl dzīvi
Esam palikušies !

Ak, retākas rindas ik gadus mums tiek:
Viens biedrs pēc otra galvu kapenēs liek.
Cits, vārgodams lēni, kā svece vēl kūst;
Cits pēķšņi, kā koks, vētrai brāžoties, lūst.

Daugavas vanagi, sasauksimies,
Kas vēl dzīvi, kas vēl dzīvi
Esam palikušies !

DAUGAVAS VANAGU SIMBOLI

DAUGAVAS VANAGU NOZIME

Vanags ir organizācijas simbols.

Trīs zvaigznes, īemtas no Latvijas valsts ģerbona, simbolizē Latvijas apgabalus: Kurzemi-Zemgali, Vidzemī un Latgali.

Nozīmi izgatavo sudrabā.

Meta autors ir dipl. architekts Ojārs Biskaps.

Nozīmi apstiprināja Daugavas vanagu CV sēdē, 1949. gada 22. janvārī. Šo nozīmi ir tiesīgs Valkāt katrs DV organizācijas biedrs.

DEVIZE

Daugavas vanagu organizācijas devīze ir:

DAUGAVAS VANAGI, SASAUKSIMIES !

Ar šo devīzi noslēdz apsveikumus, nozīmīgus rakstus, protokolus un apkārtrakstus.

DAUGAVAS VANAGU SVINĪGAISS SOLĪJUMS

Mēs nešaubīgi ticam, ka Latvija atkal būs brīva, nacionāla un neatkarīga valsts, kurā visa valsts vara piederēs latviešu tautai.

Mēs sveicam sarkan-balt-sarkanos karogus, kas vadīja mūsu pulkus kaujās un, plīvojot pāri Latvijas zemei, arvien mums atgādināja upurus, ar ko bija pirkta mūsu brīvība. Mēs nešaubāmies, ka šie karogi atkal reiz plīvos brīvās Latvijas vējos pie Dzintarjūras.

Mēs godinām mātes un tēvus, kuļu dēli atdevuši savu dzīvību par Latvijas brīvību, latvju sievas un bērnus, kuļu vīri un tēvi palikuši kaŗa un cīņu laukos, visus kažavīrus, kuŗi no Latvijas senvēstures laikiem cīnījušies brīvības vārdā: vecos strēlniekus, atbrīvošanas cīņu dalibniekus varoņus lāčplēšus, latviešu kaŗa invalidus un Latviešu leģiona vīrus.

Mēs pieminam savus kritušos biedrus. Lielākais piemineklis viņu upuriem ir mūsu griba dzīvot, strādāt un cīnīties par tiem pašiem mērķiem, par kuŗiem viņi atdeva savu dzīvību.

Mēs solāmies palikt mūžam uzticīgi sarkan-balt-sarkanajam karogam, mūsu tēvzemei Latvijai un mūsu tautas brīvības ideāliem.

Mēs milam mieru, bet vairāk par mieru — brīvību.

Par Latvijas brīvību esam gatavi ziedot dzīvību.

Šo svinīgā solijuma tekstu apstiprināja Daugavas vanagu centrālā valde 1973. gada 19./20. maija sēdē.

DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS DARBĪBA

Daugavas vanagu organizācijas uzdevumu veikšanai organizācijas darbība ir sadalīta nozarēs. Atsevišķas nozares vada Daugavas vanagu centrālās valdes locekļi vai tās pieaicināti nozaļu vadītāji.

1976. gadā darbojas Ideoloģijas, Iekšējās informācijas, Ārējās informācijas, Vanadžu, Kultūras, Jaunatnes, Aprūpes, Sporta un Saimnieciskā nozare. Pie centrālās valdes pastāv arī vēl Latviešu leģiona archīvs un DV CV apgāds.

IDEOLOGIJAS NOZARE

Ideoloģijas nozare pauž Daugavas vanagu ideoloģiju un politisko stāju kā latviešiem brīvajā pasaulē, tā arī okupētajā tēvzemē, izlietojot visus iespējamos sazināšanās veidus.

“Par savu nākotni domājot, sirdis turēsim solījumu — augt, dzīvot un strādāt tēvzemei un brīvībai.”

Maj. Vilis Hāzners
DV priekšnieks no 1969. līdz 1973. gadam

IEKŠEJĀS INFORMĀCIJAS NOZARE

Iekšējās informācijas darbā ietilpst organizācijas biedru iepazīstināšana ar organizācijas darbību, jaunu biedru iesaistīšana, esošo biedru ieinteresēšana aktīvā organizācijas darbā un organizācijas populārizēšana latviešu sabiedrībā. Šim nolūkam rīko sanāksmes un sarīkojumus, izdod apkārtrakstus, biletenu, sniedz informāciju un ievieto attiecīgus rakstus latviešu laikrakstos. Ľoti nozīmīgi Iekšējās informācijas darbā ir DV Mēnešraksts un DV Kanadā izdotais laikraksts «Latvija Amerikā».

ĀREJĀS INFORMĀCIJAS NOZARE

Ārejās informācijas darbā ietilpst patstāvīgi vai sadarbībā ar citām latviešu un citu tautu organizācijām sniegt ziņas par apstākļiem okupētajā Latvijā un par latviešu dzīvi brīvajā pasaule patvēruma zemju presei, politiskiem un sabiedriskiem darbiniekiem.

Ārejās informācijas nozares darbinieki arī sagatavo materiālus radio raidījumiem uz Latviju. Ārejās informācijas darbā ietilpst ziņu vākšana un kārtošana par notikumiem Latvijā, par ko ik gada ceturksni izdod ziņu kopojumu. Starptautiski nozīmīgos gadījumos informācijas darbinieki organizē demonstrācijas un sagatavo un nodod protesta iesniegumus.

Ārejās informācijas darba veids katrā zemē var būt atšķirīgs, bet visur Daugavas vanagi cenšas izmantot pasaules notikumus.

VANADŽU DARĪBA

“Vanadžu līdzšinējā darbība ir atzinīgi vērtēta. Tā neatlaidīgi turpināma. Ikviens sieviete, kura saprot un vēlas atbalstīt latviešu tautas centienus, ir aicināta pievienoties Daugavas vanagu organizācijai, lai kopīgi varētu īstenot vērtīgās idejas un labos nodomus.”

Marija Ķenģis
Daugavas vanadžu darbības ierosinātāja 1950. g.
Daugavas vanadžu priekšniece kopš 1955. gada

Vanadzes ir Daugavas vanagu organizācijas locekles ar visām organizācijas biedru tiesībām un pienākumiem.

Sevišķu vērību vanadzes savā darbā pievērš latviskās ģimenes tradicijām, bērnu latviskai audzināšanai, veco, slimu un vientuļo tautiešu aprūpei. Vanadzes pēc iespējas piedalās patvēruma zemju sieviešu organizāciju darbā, gan ar referātiem par Latviju, latvisko rokdarbu klāstiņiem, gan citādā veidā. Vanadzes ievērojami sekmē līdzekļu sagādi organizācijas darbam ar loteriālām un dažādiem sarīkojumiem.

Šī darba veikšanai vanadzes apvienojas vanadžu kopās pie Daugavas vanagu nodaļām. Vanadžu darbu visas organizācijas mērogā vada un saskaņo vanadžu priekšniece un atsevišķas zemēs — vanadžu vadītājas.

KULTŪRAS NOZARE

Pie Daugavas vanagu organizācijas 1975. gadā darbojās 18 korī, 16 teātra kopas, 45 bibliotēkas, 18 tautas deju kopas un 75 dažādas sekcijas un pasākumi. Tautas deju kopu darbs pakļauts Jaunatnes nozarei. Kultūrlai rosmei rīkoti akti, priekšslasījumi, koncerti, teātra un filmu izrādes, Jāņu sarīkojumi un citi, kopškaitā 910 sarīkojumu 1975. gadā. Šādu sarīkojumu skaits gadu no gada daudz nemainās. Dažos latviešu centros, kur nedarbojas citas latviešu organizācijas, Daugavas vanagi ir vienīgie, kas aicina un pulcina tautiešus latviešu sabiedrībā.

Kultūras jaunradīšanai un veicināšanai, Daugavas vanagi rīko lugu, literātūras, tēlojošās mākslas un mūzikas sacensības. Daugavas vanagi izdevuši daudz

grāmatu un arī atbalstījuši latviešu mācības grāmatu izdošanu. Lai latviešu kaņavīru dziesmas neaizietu aizmirstībā, Daugavas vanagu vīru koris Kanadā jau iedziedājis 5 skaņu plates. Izdotas arī citas skaņu plates. Daugavas vanagi vairākās zemēs ieskaņo skaņu lentēs neredzīgajiem latviešu laikrakstus, literātūru un latviešu sarīkojumu norises. Daugavas vanagu organizācijas darbs atspoguļojas «DV Mēnešrakstā», kas iznāk sešas reizes gadā. Apmēram trešā daļa žurnāla satura veltīta ideoloģiskiem rakstiem, pārējās divas trešdaļas apmēram līdzīgās attiecībās — literātūrai un Daugavas vanagu dzives chronikai.

Vairākās zemēs periodiski notiek Daugavas vanagu dienas ar kultūrāliem un sabiedriskiem sarīkojumiem. Daugavas vanagi atbalsta māksliniekus, rīkojot koncertus, teātra izrādes, gleznu izstādes un cita veida mākslinieciskus sarīkojumus. Notikušas divas globālas Daugavas vanagu dienas: 1966. gadā Čikagā, ASV un 1971. gadā Toronto, Kanadā. Trešās globālās dienas paredzētas Londonā, Anglijā, 1976. gadā, Daugavas vanagu 30 gadu darbības atcerēi.

JAUNATNES NOZARE

Daugavas vanagi rūpējas par bērnu un jaunatnes latvisko audzināšanu, radot latviešu papildskolas vai atbalstot materiāli un ar mācības līdzekļiem pastāvošās skolas. Lielas naudas summas katru gadu Daugavas vanagi visā pasaulē ziedo Minsteres latviešu ģimnazijai Vācijā.

1974. gadā nodibināja pulkveža Viļa Januma fondu, kas ik gadus 1000 dolāru balvu var piešķirt atsevišķām personām un institūtiem par izcilām sekmēm

jaunatnes latviskā audzināšanā. Balvas vietā var piešķirt stipendijas vai pabalstus studentiem un skolēniem, kuŗi parādījuši nozīmīgas sekmes latviešu valodas apgūšanā un lietošanā. Fonda pirmo balvu izmaksāja Minsteres latviešu ģimnazijai.

Daugavas vanagi atbalsta un rīko bērnu un jauniešu nometnes, sanāksmes, kursus, rakstu darbu sacensības un citus pasākumus, kā arī piešķir stipendijas un pabalstus studiju turpināšanai latviešu valodas kursu un nometņu dalībniekiem. Pie Daugavas vanagu nodalījām/apvienībām 1975. gadā darbojās 18 jauniešu tautas deju kopas un vairāki koklētāji ansamblī.

Vairākos latviešu centros darbojas Daugavas vanagu jaunatnes kopas, kas piedalās vietējās Daugavas vanagu nodalījām/apvienībām pasākumos un darbā. Ar katru gadu manāms Daugavas vanagu jaunatnes aktīvitātes pieaugums, un jaunatne pakāpeniski sāk pārņemt jaunatnes darbības organizēšanu un vadīšanu.

APRŪPES NOZARE

Organizācijas darbības pirmajos gados aprūpējamo skaits bija liels un prasīja daudz līdzekļu. Tagad, pēc trīsdesmit gadiem, aprūpējamo skaits nav daudz mazinājies, jo kaņa invalīdiem pievienojas vecie un slimie, kuŗiem vairāk kā materiālais atbalsts vajadzīga garīgā aprūpe. Daļu no šiem aprūpējamiem ir iespējams novietot organizācijas īpašumos iekārtotajās mītnēs: Bērzainē, Vācijā, Daugavas vanagu fonda īpašumos Anglijā un citur.

Ievērojamas summas tiek paredzētas arī aprūpei aiz dzelzs aizkara — latviešiem izsūtījumā un tiem, kuŗi no turienes atgriezušies Latvijā veci un slimī, bez pen-

zījām un jebkāda pabalsta, kā arī daudzbērnu ģimenēm.

Aprūpes līdzekļu galvenie avoti ir ziedoņumi, saimniecisko pasākumu nodevas un sarīkojumu ienākumi. Bez tam katru gadu Daugavas vanagu organizācija izkārto ziedoņumu vākšanas akcijas aprūpes darbam.

SPORTA NOZARE

Pie Daugavas vanagu nodaļām/apvienībām 1975. gadā darbojās 30 sporta kopas, kurās piekopj dažādus sporta veidus. Izveidojušās volejbola, basketbola, futbola un citas komandas, gan pīeaugušiem, gan arī jauniešiem un bērniem. Notiek arī šacha, šaušanas, vieglatletikas un citas sacensības. Katru gadu notiek Daugavas vanagu šaušanas sacensības organizācijas mērogā. Noorganizētas arī Daugavas vanagu korespondences sacīkstes šachā.

SAIMNIECISKĀ NOZARE

Daugavas vanagi atzīst par nepieciešamu nostiprināties saimnieciski, lai ar savu pasākumu peļņu atbalstītu savas organizācijas politisko darbu, kā arī kulturālo un materiālo aprūpi. 1975. gadā Daugavas vanagu organizācijai piederēja 20 nekustami īpašumi — nami un klubi: Anglijā 10, ASV 4, Austrālijā 3, Kanadā 2 un Vācijā 1. Sie Daugavas vanagu īpašumi ir kļuvuši par latviešu sabiedrības kultūrlās un sabiedriskās dzīves centriem.

LATVIEŠU LEĢIONA ARCHĪVS

Latviešu leģiona archīvu sāka kārtot, papildināt un sistematizēt 1952. gadā, kad šim darbam piesaistīja kapteini L.K.O.K. Oskaru Caunīti. O. Caunītis iekārtoja aktis pa vienībām, sastādīja apmēram 35,000 vārdus aptverošu kritušo, mirušo un bez vēsts pazu dušo kaļavīru kartoteku. Leģiona archīva pārziņā vēl atrodas 82,366 iesauktos saraksti un ap 11,000 Cēdēgemā bijušo gūstekņu vārdi. Bez tam vēl vairāki tūkstoši vārdi no citās gūstekņu nometnēs bijušiem latviešu kaļavīriem.

Kopš 1975. gada 1. februāra Latviešu leģiona archīvu pārziņ A. J. Bērziņš, DV generālsekreitārs.

DV PUBLIKĀCIJAS

DV organizācija dažādās zemēs ir izdevusi gan literārus, gan vēsturiskus darbus. Bez jau agrāk minētā DV Mēnešraksta un laikraksta «Latvija Amerikā», organizācija publicējusi "Latvijas brīvības kaŗa vēsturi" 1959. gadā un kopš 1970. gada "Latviešu kaŗavīrs Otrā pasaules kaŗā" 4 grāmatas, ko redīgējuši O. Freivalds, O. Caunitis un A. J. Bērziņš; paredzētas vēl 2 grāmatas. 1974. gadā sākts izdot DV organizācijas 25 gadu darbības dokumentāciju rakstu krājums "Laiks, telpa, ļaudis" 3 daļas, ko redīgējis V. Häzners.

TRADICIJAS DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJĀ

Tradicijas ir organizācijas spēks, tās rodas pašplūsmes ceļā, organizācijai augot un veidojoties.

TRADICIJU KAROGI

Daugavas vanagu centrālā valde savā 1952. gada 12. aprīļa sēdē, Londonā, par Daugavas vanagu organizācijas karogu pieņēma Latviešu leģiona 32. grenadieru pulka kaujas karogu.

Šo karogu 32. pulkam pasniedza 1944. gada 3. aprīlī, Liepājā, pilsētas un apriņķa pašvaldības un citas organizācijas. Karogs ir Latvijas valsts karoga krāsās un tā devīze ir:

“Tēvuzemes mīlestību
Mēs ar darbiem rādīsim.”

Karoga kātam piestiprināti 27 vepenīsi, kuros rakstīti to pašvaldību un organizāciju nosaukumi, kas karogu pulkam pasniegušas.

Karogu uz pulku, kas atradās frontē Opočkas rajonā, aizveda pulka komandieris pulkvedis A. Krīpens. Pēc tam karogs pavadija pulku visās viņa gaitās Pomerānijā un bija līdzī gūstā Cēdelgemā.

1952. gada 2. augustā pulkvedis A. Krīpens karogu nodeva Daugavas vanagu organizācijai ar vēlējumu Daugavas vanagiem to nonest atpakaļ uz tēvu zemi — Latviju!

Karogs glabājas tai zemē, kur lielākais biedru skaits.

Latviešu leģiona 15. divizijas prettanku diviziona karogs.

Šo karogu divizionam dāvāja Liepājas pilsēta un tajā ietilpst ošas saimnieciskās un administratīvās organizācijas 1943. gada novembrī. Karogs ir Latvijas valsts karoga krāsās un ar sudraba plāksnītēm uz kāta.

Karogs gājis līdzi prettanku divizionam Krievijā, kā arī Pomerānijas un Meklenburgas kaujās, un bijis līdzī gūstā Putlosā. Pēc tam karogs nodots Latviešu Nacionālai Komitejai, vēlāk Daugavas vanagu organizācijai, kas 1961. gada 18. martā to nodeva Daugavas vanagu Austrālijas valdei.

Vēl pie tradiciju karogiem jāpieskaita 1971. gadā 2. Globālās DV dienās pasniegtais Latviešu leģiona standarts, kuŗu izgatavoja Daugavas vanagi Austrālijā. Standartu glabā tā zeme, kur notikušas Globālās DV dienas.

ATCERES DIENAS

Daugavas vanagu organizācija atzīmē šādas atceres dienas:

Pulkveža O. Kalpaka nāves dienu 6. martā;

Latviešu leģiona dienu 16. martā;

Kurzemes kapitulācijas dienu 8. maijā;

Tautas sēru dienu 14. jūnijā;

Cēsu kauju dienu 22. jūnijā;

Lāčplēšu svētkus 11. novembrī;

Latvijas valsts neatkarības pasludināšanas dienu
18. novembrī;
Latviešu strēlnieku un Latviešu leģiona Ziem-
svētku kauju atceri.

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

Lielākajās Daugavas vanagu darbības zemēs rīko atsevišķas Daugavas vanagu dienas. Šo dienu norisē parasti ietilpst Daugavas vanagu junda, karogu parāde un Daugavas vanagu svinīgais solijums, ar mazām atšķirībām dažādās zemēs.

Par tradīciju klūst Globālās DV dienas, kuļas rīko ik pa pieciem gadiem (sk. Kultūras nozari).

VANADŽU KOPIBAS TERPI

Vanadzes izveidojušas tradīciju organizācijas sari-
kojumos Valkāt melnbaltus tērpus.

DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS APBALVOJUMI

ZEMES VALDES ATZINIBAS RAKSTS

Šo rakstu piešķir DV zemes valde par nopelniem
attiecīgajā zemē.

DV CENTRĀLĀS VALDES ATZINIBAS RAKSTS

Šo rakstu piešķir DV CV par nopelniem organizā-
cijas labā.

DAUGAVAS VANAGU NOZIME ZELTĀ

Šī nozīme ir augstākais Daugavas vanagu apbalvo-
jums par i c i l i e m nopelniem Daugavas
vanagu organizācijas, latviešu tautas, vai Latvijas
valsts labā.

Visus minētos apbalvojumus var piešķirt arī perso-
nām, kuļas nav Daugavas vanagu organizācijas biedri.

IZVILKUMI NO “NOTEIKUMIEM DAUGAVAS VANAGU DARBĪBAI”

Daugavas vanagu organizācija visās zemēs darbojas
saskaņā ar “NOTEIKUMIEM DAUGAVAS VANAGU
ORGANIZĀCIJAS DARBĪBAI”, kas pieņemti un apsti-
prināti DV Centrālās valdes sēdē 1962. gadā.

Katrā atsevišķā darbības zemē DV organizācijai ir
reģistrēti statūti, kas pamatos ir vienādi, bet piemēroti
katras patvēruma zemes likumu prasībām.

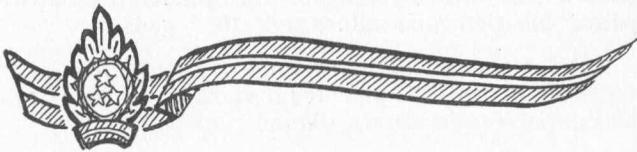
DV organizācijā par pilntiesīgiem biedriem var ie-
stāties abu dzimumu personas, kas sasniegūs 18
gadu vecumu un aktīvi iestājas par Latvijas brīvību un
neatkarību, kā arī citu DV mērķu sekmēšanu un
īstenošanu.

Jauniešus līdz 18 gadiem, organizācijā iestājoties,
ieskaita DV jaunatnē.

Iestāšanās anketas jāpieprasī savai dzīves vietai
tuvākajā DV nodaļā/apvienībā vai kopā; pēc izpildī-
šanas tās jāiesniedz nodaļas/apvienības valdei vai
kopu pilnvarotiem. Par jaunā biedra uzņemšanu lemj
attiecīgās nodaļas/apvienības valde vai kopu piln-
varotie.

Biedrus no organizācijas var izslēgt attiecīgās zemes
valde.

Ikviens biedra pienākums ir visiem spēkiem sekmēt
organizācijas mērķus un pakļauties tās pārvaldes
organu likumīgiem lēmumiem.

DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS AICINĀJUMS

Daugavas vanagu organizācijas darbība 30 gadu gājumā kalpojusi ne tikai tās tiešajiem sprauztajiem mērķiem un uzdevumiem, bet iespējamos veidos sek-mējusi organizētas un mērķtiecīgas latviešu politiskās trimdas kopības pastāvēšanu un rīcību brīvajās rietumu pasaules valstīs.

Daugavas vanagu organizācijas šāds devums un veikums ir lielākais godinājums latviešu nacionāliem kaņaviriem un politiskiem cīnītājiem, kuŗi ar uguns vai gara ieročiem cīnījušies un iestājušies par savas tautas brīvības un dzīvības interesēm.

Daugavas vanagu organizācija ir atkārtoti saklausījusi tautas kodola tēvzemē mudinājumu latviešu politiskai trimdai rietumos: būt tautas likteņa izteicējai un brīvības prasību atgādinātājai, lai, mēģinot īstenot tautas pašnoteikšanās tiesības, būtu stiprinātas cerības tautas labākai nākotnei.

Daugavas vanagu organizācijas biedriem, līdztekus viņu personīgai dzīvei un tās piepildījumam, ir vēl cits augstāks uzdevums — tautas brīvības un Latvijas valsts patstāvības atjaunošana. Tas ir arī katra apzinīga tautieša nozīmīgākais politiskais mērķis.

Daugavas vanagu organizācija atzīst, ka latviešu tautas pašnoteikšanās tiesību un valsts patstāvības atjaunošanas mērķi ir tādi, kuŗu labā ir vērts strādāt pūlēties un, ja vajadzīgs, cīnīties. Organizācija aicina ikvienu šo centienu atbalstītāju pievienoties Daugavas vanagiem, lai vienota un organizēta latviešu tauta pānāktu savu cerību piepildījumu.

DAUGAVAS VANAGI, SASAUKSIMIES !

SATURA RĀDITĀJS

	Lpp.
Priekšvārds	5
Daugavas vanagu organizācijas mērķis, ideja un darbības principi	7
Daugavas vanagu organizācijas uzbūve	8
Daugavas vanagu organizācijas dibināšana un izveidošanās	9
Daugavas vanagu organizācijas nosaukums	13
Daugavas vanagu dziesma	15
Daugavas vanagu simboli	17
Daugavas vanagu svinīgais solījums	18
Daugavas vanagu organizācijas darbība	19
Ideoloģijas nozare	19
Iekšējās informācijas nozare	21
Ārējās informācijas nozare	21
Vanadžu darbība	22
Kultūras nozare	23
Jaunatnes nozare	23
Aprūpes nozare	25
Sporta nozare	26
Saimnieciskā nozare	26
Latviešu leģiona archīvs	27
DV publikācijas	27
Tradicijas Daugavas vanagu organizācijā	28
Tradiciju karogi	28
Atceres dienas	29
Daugavas vanagu dienas	30
Vanadžu kopības tērpi	30
DV organizācijas apbalvojumi	30
Izvilkumi no "Noteikumiem Daugavas vanagu darbībai"	31
Daugavas vanagu organizācijas aicinājums	32